

SIVISTYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 8/1999 vp

Hallituksen esitys laeiksi opintotukilain ja asumistukilain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 28 päivänä syyskuuta 1999 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi opintotukilain ja asumistukilain muuttamisesta (HE 73/1999 vp).

Eduskunta-aloitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavat aloitteet:

— lakialoitteen laiksi opintotukilain 19 §:n muuttamisesta (LA 49/1999 vp — Maria Kaisa Aula /kesk ym.), joka on lähetetty valiokuntaan 12 päivänä toukokuuta 1999,

— lakialoitteen laiksi opintotukilain muuttamisesta (LA 110/1999 vp — Tanja Karpela /kesk ym.), joka on lähetetty valiokuntaan 28 päivänä syyskuuta 1999,

— toivomusaloitteen opintorahan tuloihin perustuvan tarveharkinnan poistamisesta yli 18-vuotiailta opiskelijoilta (TA 289/1999 vp — Maria Kaisa Aula /kesk), joka on lähetetty valiokuntaan 2 päivänä kesäkuuta 1999,

— toivomusaloitteen opiskelija-asuntojen lisäämisestä ja opintotuen asumislisän kehittämisestä (TA 295/1999 vp — Liisa Hyssälä /kesk), joka on lähetetty valiokuntaan 2 päivänä kesäkuuta 1999,

— toivomusaloitteen opintotuen asumislisän muuttamisesta ympärivuotiseksi (TA 311/1999 vp — Juha Korkeaoja /kesk), joka on lähetetty valiokuntaan 2 päivänä kesäkuuta 1999,

— toivomusaloitteen opiskelijoiden asumislisän muuttamisesta ympärivuotiseksi (TA 319/1999 vp — Paula Lehtomäki /kesk), joka on lähetetty valiokuntaan 2 päivänä kesäkuuta 1999 ja

— toivomusaloitteen opiskelijoiden asumistuen muuttamisesta ympärivuotiseksi (TA 320/1999 vp — Hannes Manninen /kesk), joka on lähetetty valiokuntaan 2 päivänä kesäkuuta 1999.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Leena Koskinen, opeusministeriö
- finanssisihteeri Lars Koltola, sosiaali- ja terveysministeriö
- hallitussihteeri Raimo Kärkkäinen, ympäristöministeriö
- lakimies Jukka Laukkanen, Kansaneläkelaitos KELA
- toiminnanjohtaja Kalervo Haverinen, Suomen Opiskelija-asunnot Oy
- pääsihteeri Jyrki Ijäs ja puheenjohtaja Ville Marjomäki, Suomen Kansanopistoyhdistys ry
- puheenjohtaja Sami Aalto, Suomen Ammattikorkeakouluopiskelijakuntien Liitto SAMOK ry
- pääsihteeri Minna Holm, Suomen Terveystuolto- ja Sosiaalialan Opiskelijoiden Liitto TERHOL ry
- puheenjohtaja Kai Mykkänen, Suomen Lukiolaisten Liitto ry

- puheenjohtaja Anu Pulkkinen, Suomen Kauppaopiskelijain Liitto SKOL ry
- edunvalvontasihteeri Saana Siekkinen, Suomen Ammattiin Opiskelevien Keskusliitto SAKKI ry
- hallituksen jäsen Niko Simola, Suomen Ylioppilaskuntien liitto SYL.

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi opintotukilakia ja asumistukilakia. Ehdotuksen mukaan opiskelijoiden asumisen tukea yhtenäistettäisiin siten, että kaikki vuokralla asuvat, lapsettomat opiskelijat siirtyisivät opintotukilain mukaisen opintuen asumislisäjärjestelmän piiriin. Järjestelmästä toiseen siirtyvien opiskelijoiden tuen myöntämisperusteet muuttuisivat siten, että asumisen tukea maksettaisiin kesäkuukausilta vain, jos opiskelija harjoittaa silloin opintoja. Siirtyvien opiskelijoiden tukiprosentti alenisi. Asumistukilain mukaista asumistukea myönnettäisiin vuokralla asuville opiskelijoille vain, jos opiskelijan kanssa samassa ruokakunnassa asuu opiskelijan oma tai hänen puolisonsa lapsi, sekä kaikille omistusasunnossa asuville opiskelijoille. Opintotuen asumislisän tukiprosenttia ehdotetaan korotettavaksi kolmella prosenttiyksiköllä 70 prosenttiin. Ennen uudistusta opintotuen asumislisää saavien opiskelijoiden määrä on kuukaudessa noin 95 000 ja uusien asumislisän saajien määrä olisi noin 45 000, joista pääosa siirtyy asumistukijärjestelmän piiristä.

Opintotukilainsäädännön rakennetta ehdotetaan samalla muutettavaksi siten, että opintotuen asumislisän myöntämisperusteita koskevia säännöksiä siirrettäisiin opintotukiasetuksesta opintotukilakiin. Samassa yhteydessä on tarkoitettu toteuttaa opintotukeen liittyviä vähäisiä myöntämis- ja tarkistustoimintaa tukevia muutoksia.

Esitys liittyy valtion vuoden 2000 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 2000 kuitenkin siten, että lakien voimaan tullessa asumistukea saavien opiskelijoiden oikeus asumistukeen päät-

tyisi lain voimaantuloa lähinnä seuraavan asumistuen tarkistuksen yhteydessä.

Lakialoitteet

Lakialoitteessa LA 49/1999 vp ehdotetaan, että yli 18-vuotiailta opiskelijoilta poistetaan vanhempien tuloihin perustuva tarveharkinta opintorahaa myönnettäessä. Lisäksi esitetään lievennettäväksi alle 18-vuotiaiden osalta vanhempien tuloja vastaamaan vuoden 1996 keskimääräistä kahden tulonsaajan perheen tuloa.

Lakialoite LA 110/1999 vp on rinnakkaislakialoite hallituksen esitykselle. Aloitteessa ehdotetaan, että opintotuen asumislisän tukiprosentti nostetaan nykyisestä 67 prosentista 80 prosenttiin. Lisäksi lakialoitteessa ehdotetaan, että opiskelijalla olisi oikeus opintotuen asumislisään myös sellaisilta kuukausilta, jolloin hän ei opiskele päätoimisesti.

Toivomusaloitteet

Toivomusaloitteessa TA 289/1999 vp ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin opintorahan vanhempien tuloihin perustuvan tarveharkinnan poistamiseksi yli 18-vuotiailta opiskelijoilta sekä vanhempien tulojen lieventämiseksi alle 18-vuotiaiden osalta.

Toivomusaloitteessa TA 295/1999 vp ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin riittävän opiskelija-asuntokannan turvaamiseksi ja kehittää opintotuen asumislisän tasoa ja määrätymisperusteita.

Toivomusaloitteessa TA 311/1999 vp ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että

hallitus ryhtyy toimenpiteisiin opintotuen asumislisän muuttamiseksi ympärivuotiseksi.

Toivomusaloitteessa TA 319/1999 vp ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin opiskelijoiden asumistukijärjestelmän muuttamiseksi siten, että opiskelijoiden asumislisää maksetaan kaikille opiskelijoille ympärivuotisesti.

Toivomusaloitteessa TA 320/1999 vp ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin opiskelijoiden asumistukiperusteiden yhtenäistämiseksi siten, että kaikille opiskelijoille maksetaan asumistukea vuoden kaikilta kuukausilta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamiensa selvitysten perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta pitää myönteisenä hallituksen esityksen tavoitteita yhtenäistää ja selkeyttää opiskelijoiden asumisen tukijärjestelmää. Näin ollen valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Hallitus ehdottaa opintotuen asumislisän tukiprosenttia korotettavaksi kolmella prosentilla eli 70 prosenttiin. Korotuksesta huolimatta tämä merkitsisi asumistukijärjestelmästä asumislisäjärjestelmän piiriin siirtyvien opiskelijoiden tukiprosentin alenemista. Opiskelijoiden ja muun väestön asumisen tuen tason yhdenmukaistamiseksi valiokunta ehdottaa asumislisän tukiprosentin korottamista 80 prosenttiin. Samalla valiokunta kuitenkin ehdottaa, että asumislisää myönnettäessä otetaan huomioon myös puolison tulot.

Hallituksen esityksestä poiketen valiokunta ehdottaa myös oppilaitosten asuntoloissa asuvien opiskelijoiden asumislisän korottamista 200 markasta 350 markkaan kuukaudessa.

Asumislisän saaminen kesäkuukausilta on si-dottu opintotukeen. Jos opiskelija opiskelee kesäkuukaudet, hän saa asumislisää myös näiltä kuukausilta. Jos opiskelija käy kesäajan töissä hän ei saa asumislisää tuolta ajalta. Valiokunta pitää tärkeänä, että parhaillaan opintotukijärjestelmää arvioiva työryhmä selvittää myös opintotuen asumislisän ympärivuotisuutta koskevat

kysymykset, joita ovat mm. toisaalta paineet kunnalliseen toimeentulotukeen ja opiskelija-asuntotuotantoon sekä toisaalta opintotuen asumislisän sidonnaisuus opintotukeen.

Valiokunnan mielestä opintotukijärjestelmään kokonaisuudessaan sisältyy myös muita ongelmakohtia, joita tulee tarkastella edellä mainitun työryhmän työn valmistuttua.

Edellä todetun perusteella valiokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi lausuman (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

Valiokunnan tekemien muutosehdotusten johdosta valtiontaloudellisia kustannuksia lisää tukiprosentin korottaminen ja toisaalta vähentää puolison tulojen huomioon ottaminen. Lisämäärärahan tarve opintotukimäärärahoihin on arvioitu vuonna 2000 olevan yhteensä noin 42 miljoonaa markkaa. Tästä tukiprosentin korotuksen ja puolison tulojen huomioon ottamisen vaikutus on noin 40 miljoonaa markkaa ja oppilaitosten asuntoloissa asuvien opiskelijoiden asumislisän korotuksen vaikutus noin kaksi miljoonaa markkaa.

Yksityiskohtaiset perustelut

5 §. Valiokunta ehdottaa, että opiskelijan taloudellisen tuen tarvetta harkittaessa huomioon otetaan myös hakijan aviopuolison tulot asumislisää myönnettäessä. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa muutosta lain 5 §:n 2 momenttiin.

14 a §. Valiokunta ehdottaa, että asumislisän määrä korotetaan 80 prosenttiin. Vastaavasti ul-

komailla opiskelevan asumislisä ehdotetaan korotettavaksi 1 075 markkaan.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että kansanopistojen ja liikunnan koulutuskeskusten maksullisilla linjoilla opiskelevat, asuntoloissa asuvat opiskelijat eivät ole samanarvoisessa asemassa muiden opiskelijoiden kanssa, koska heidän osaltaan asumislisä jää kiinteäksi, eikä siihen ehdoteta korotusta. Ottaen huomioon valiokunnan ehdotukset tukiprosentin korottamiseksi valiokunta ehdottaa muutosta myös 14 a §:n 2 momenttiin. Ehdotuksen mukaan oppilaitoksen asuntolassa asuvan opiskelijan asumislisän määrä korotetaan 200 markasta 350 markkaan kuukaudessa.

Valiokunta toteaa lisäksi, että muuttuva lain-säädäntö saattaa aiheuttaa ongelmia eräiden asuntoloissa asuvien ammattiin opiskelevien osalta maksuttomuutta koskevan tulkinnan johdosta. Aviopuolison tulojen huomioon ottamiseksi valiokunta ehdottaa lakiin lisättäväksi uuden 19 a §:n.

19 a §. (Uusi) Asumistuen määräytymisperusteita koskevan valtioneuvoston päätöksen mukaan yksin asuvan henkilön asumistuki leikkautuu ensimmäisessä kalleusluokassa kokonaan silloin, kun hänen tulonsa ylittävät 7 400 mk/kk. Kahden hengen taloudessa asumistuki leikkautuu kokonaan silloin, kun heidän yhteistulonsa ylittävät 10 100 mk/kk.

Opiskelijan asumislisään vaikuttava tuloraja puolison tulojen osalta voitaisiin määritellä vastaavilla 7 400 markan kuukausituloilla noin 90 000 vuositulorajaan.

Voimassa olevien säännösten mukaan opiskelija voi itse ansaita 3 000 markkaa tukikuukauden aikana menettämättä omaa asumislisäänsä. Jos puolison tulojen osalta tulorajaksi asetettaisiin 7 400 mk /kk, voisivat puoliset yhteensä ansaita 10 400 markkaa kuukaudessa ilman, että opiskelevan puolison asumislisä leikkaantuisi. Tulojen määrä olisi lähes sama kuin asumistuen tuloraja kahden hengen taloudessa.

Opiskelijan asumislisän määrää alennettaisiin 10 prosenttia jokaista tulorajan ylittävää 4 000 markkaa kohden. Asumislisä leikkaantui-

si tällöin kokonaan puolison tulojen noustessa 130 000 markkaan.

Puolison tulojen perusteella tehtävä tarveharkinta suoritettaisiin itsenäisesti, kuten opiskelijan vanhempienkin tulojen perusteella suoritettava tarveharkinta.

Valiokunta ehdottaa, että aviopuolison tuloja ei otettaisi huomioon, jos puoliset eivät asu samassa asunnossa. Eri asunnossa asuminen voi johtua esimerkiksi välien rikkoontumisesta tai puolison toisella paikkakunnalla tapahtuvasta opiskelusta. Voimassa olevien säännösten mukaan asumislisää voidaan myöntää perheelliselle tai avioliitonomaisissa olosuhteissa vakinaisesti elävälle opiskelijalle, joka asuu opiskelun vuoksi muulla paikkakunnalla kuin hänen puolisonsa tai muu perheensä. Tällaisten opiskelijoiden oikeutta asumislisään ei ole tarkoitettu muutettavaksi.

22 §. Pykälän toisessa momentissa säädetään, miten hakijan vanhempien tulot otetaan huomioon. Valiokunta katsoo, että puolison tulot voidaan ottaa huomioon samalla tavalla kuin opiskelijan vanhempien tulot. Sen vuoksi momenttiin ehdotetaan lisättäväksi maininta aviopuolison 19 a §:ssä tarkoitetuista tuloista.

25 a §. Valiokunta ehdottaa pykälään muutosta, joka aiheutuu aviopuolison tulojen huomioon ottamisesta asumislisän määrässä.

Eduskunta-aloitteet

Valiokunta on käsitellyt ehdotuksen hallituksen esityksen pohjalta ja ehdottaa näin ollen laki-aloitteiden ja toivomusaloitteiden hylkäämistä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että 2. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotus),

että lakialoitteet LA 49/1999 vp ja LA 110/1999 vp hylätään,

että toivomusaloitteet TA 289/1999 vp, TA 295/1999 vp, TA 311/1999 vp, TA

319/1999 vp ja TA 320/1999 vp hylätään ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan muutosehdotus

1.

Laki

opintotukilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun opintotukilain (65/1994) 5 §:n 2 momentti, 7 §:n 1 momentti, 11 §:n 1 momentti, 14 §, (poist.) 20 §, 22 §:n 2 momentti ja 25 a §:n 1 momentti

sellaisina kuin ne ovat, 7 §:n 1 momentti ja 25 a §:n 1 momentti laissa 457/1997, 11 §:n 1 momentti laissa 1117/1997, 14 § osaksi laissa 940/1995, 20 § laissa 49/1997 ja 22 §:n 2 momentti mainituissa laissa 940/1995, sekä

lisätään 11 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 940/1995, 49/1997 ja 1117/1997, uusi 2 momentti, jolloin nykyiset 2—5 momentti siirtyvät 3—6 momentiksi, lakiin uusi 14 a § ja 19 a §, sekä 25 a §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laissa 457/1997, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

5 § (Uusi)

Opintotuen myöntämisen yleiset edellytykset

— — — — —
Taloudellisen tuen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon hakijan omat ja hänen vanhempiensa tulot sekä asumislisää myönnettäessä hakijan aviopuolison tulot siten kuin tässä laissa säädetään.

7, 11 ja 14 §
(Kuten HE)

14 a §
Asumislisän määrä

Asumislisän määrä on 80 prosenttia kuukausivuokrasta, käyttövastikkeesta taikka niihin rinnastettavista vuokrasopimuksen tai asumisoikeussopimuksen mukaisista kiinteän suuruisista

kuukausittaisista asumismenoista. Asumislisää myönnettäessä asumismenoja ei oteta huomioon 1 275 markan ylittävältä osalta. Opiskelijan osuus asumismenoista saadaan jakamalla koko asunnon asumismenot asukkaiden lukumäärällä, jollei erityisestä syystä hyväksytä muuta jakoperustetta.

Jos opiskelija asuu vanhemmaltaan vuokraamassaan tai vanhempiensa omistamassa asunnossa, asumislisän määrä on enintään 350 markkaa kuukaudessa. Kansanopiston tai liikunnan koulutuskeskuksen maksullisella linjalla opiskelevan, oppilaitoksen asuntolassa asuvan opiskelijan asumislisän määrä on 350 markkaa kuukaudessa.

Ulkomailla opiskelevan asumislisän määrä on 1 075 markkaa kuukaudessa. Opetusministeriö voi määrätä, että ulkomailla opiskelevan asumislisä on tätä pienempi, jos opiskelumaan vuokrataso on alhainen.

(4 mom. kuten HE)

19 a § (Uusi)

Aviopuolison huomioon ottaminen asumislisää myönnettäessä

Opiskelijalla on oikeus täysimääräiseen asumislisään, jos hänen aviopuolisonsa tuloverolain 30 §:ssä tarkoitettujen puhtaiden ansio- ja pääomatulojen määrä on enintään 90 000 markkaa vuodessa. Asumislisää vähennetään jokaisesta tuloajan ylittävää täyttä 4 000 markkaa kohden 10 prosenttia.

Jos aviopuolisot eivät asu samassa asunnossa, puolison tuloja ei kuitenkaan oteta huomioon.

20 §
(Kuten HE)

22 § (Uusi)
Veronalaiset tulot

— — — — —
Hakijan vanhempien 11 ja 19 §:ssä tarkoitettu tulo ja hänen aviopuolisonsa 19 a §:ssä tarkoitettu tulo otetaan huomioon viimeksi toimitetun valtionverotuksen tietojen perusteella verotuksen päättymisen jälkeen seuraavan vuoden alusta. Vanhempien ja aviopuolison ulkomailla saamat tulot rinnastetaan tuloverolaissa tarkoitettuihin veronalaisiin tuloihin, jos vastaavanlainen tulo Suomessa saatuna olisi veronalainen.

Ulkomailla saatu tulo otetaan huomioon bruttomääräisenä opintotuen hakemista edeltäneeltä ajalta. Jos vanhempien tai aviopuolison taloudellinen tilanne on verovuoden jälkeen olennaisesti muuttunut, muutokset voidaan ottaa huomioon tukea myönnettäessä. Asetuksella säädetään mitä olennaisella muutoksella tarkoitetaan ja miten ulkomailla saadut tulot selvitetään.

25 a §

Opintotuen tarkistaminen ilman hakemusta

— — — — —
Opintoraha ja asumislisä tarkistetaan tai lakautetaan ilman hakemusta kalenterivuositain vuoden alussa verotuksen valmistumisen jälkeen vanhempien verotustietojen ja asumislisä aviopuolison verotustietojen perusteella. Tarkistusta ei kuitenkaan tehdä, jos opintoraha tai asumislisä on edeltävän syyslukukauden aikana tarkistettu vanhempien tai asumislisän osalta aviopuolison taloudellisessa tilanteessa tapahtuneen olennaisen muutoksen johdosta.

— — — — —
(3 mom. kuten HE)

— — — — —
Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää opiskelijoiden asumislisäjärjestelmän vaikutukset opiskelijoiden asuolosuhteisiin ja mahdollisuuden

opiskelijoiden asumisen tukemiseen ympärivuotisesti.

Helsingissä 1 päivänä joulukuuta 1999

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Kaarina Dromberg /kok	Markku Markkula /kok
vpj.	Jukka Gustafsson /sd	Margareta Pietikäinen /r
jäs.	Tapio Karjalainen /sd	Osmo Puhakka /kesk
	Tanja Karpela /kesk (osittain)	Leena Rauhala /skl
	Jyrki Katainen /kok	Säde Tahvanainen /sd
	Inkeri Kerola /kesk	Irja Tulonen /kok
	Ossi Korteniemi /kesk	Unto Valpas /vas
	Irina Krohn /vihr	Pia Viitanen /sd.
	Lauri Kähkönen /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjo Hakkila.

VASTALAUSE

Perustelut

Vastalauseessa ehdotetaan valiokunnan mietinnöstä poiketen opintotukilakia muutettavaksi siten, että opiskelijalla olisi oikeus opintotuen asumislisään myös sellaisilta kuukausilta, jolloin hän ei opiskele päätoimisesti. Tämä opintotuen asumislisän ympärivuotistaminen on välttämätöntä, koska opiskelijoilla on myös kesällä asumismenoja. Tukea niihin ei nyt kuitenkaan voi saada, ellei opiskele päätoimisesti. Muilla kuin opiskelijoilla on tarvittaessa oikeus yleiseen asumistukeen, joten kansalaisia ei kohdella asumista tuettaessa yhdenvertaisesti. Esitetty muutos koskisi noin 80 000 opiskelijaa ja lisäisi valtion menoja vuositason arviolta 140 miljoonaa markkaa. Uudistus esitetään tulevaksi voimaan 1.5.2000, joten menot vuonna 2000 jäävät hieman pienemmiksi. Tarkemmin asumislisän ympärivuotistamisesta säädettäisiin asetuksella. Esitys perustuu lakialoitteeseen LA 110/1999 vp.

Lisäksi vastalauseessa ehdotetaan lakialoitteen LA 49/1999 vp mukaisesti, että yli 18-vuotiailta opiskelijoilta poistetaan vanhempien tuloihin perustuva tarveharkinta opintorahaa myönnettäessä. Valtiolla aiheutuvien kustannusten tasaamiseksi tämä ehdotetaan toteutettavaksi kahden vuoden aikana asteittain. Lisäksi esitetään lievennettäväksi alle 18-vuotiaiden osalta vanhempien tuloraja vastaamaan vuoden 1996 keskimääräistä kahden tulonsaajan perheen tuloa.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että valiokunnan mietintöön sisältyvä 2. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisena ja

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena

paitsi 14 a § muutettuna ja lakiin lisätään uusi 19 § lakialoitteen LA 49/1999 vp mukaisena seuraavasti:

14 a §

Asumislisän määrä

(1—4 mom. kuten SiVM)

Opiskelija on oikeutettu asumislisään myös niiltä kuukausilta, joina hän ei opiskele päätoimisesti, siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. (Uusi)

19 § (Uusi)

Vanhempien tulojen huomioon ottaminen

— — — — —
Muiden kuin korkeakouluopiskelijoiden vanhempien tulot otetaan huomioon opintorahaa myönnettäessä, jos opiskelija on alle 19-vuotias, ja asumislisää myönnettäessä, jos opiskelija on alle 18-vuotias. *Tämä ikäraja on voimassa 1 päivään heinäkuuta 2001 asti. Tämän ajankohdan jälkeen opintorahaa sekä asumislisää myönnettäessä vanhempien tulot otetaan huomioon, jos opiskelija on alle 18-vuotias.* Tulot otetaan huomioon mainitun ikärajan täyttymistä edeltävän kalenterikuukauden loppuun. Vanhempien tuloja ei kuitenkaan oteta huomioon, jos opiskelija on avioliitossa tai elatusvelvollinen.

Opiskelijalla on oikeus täysimääräiseen opintorahaan ja asumislisään, jos vanhempien tuloverolain 30 §:ssä tarkoitettujen puhtaiden ansioiden pääomatulojen määrä on enintään 177 000 markkaa vuodessa. Tulosta vähennetään opiskelijan pyynnöstä 20 000 markkaa kunkin opiskelevan sisaruksen kohdalla, josta ei makseta lapsilisää ja jolla ei ole oikeutta 11 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettun suuruiseen opintorahaan tai aikuisopintorahaan.

Opintorahaa ja asumislisää vähennetään jo-
kaista tulorajan ylittävää täyttä 4 000 markkaa
kohden viisi prosenttia.

— — — — —

Helsingissä 1 päivänä joulukuuta 1999

Ossi Korteniemi /kesk
Inkeri Kerola /kesk

Osmo Puhakka /kesk
Tanja Karpela /kesk